

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 1P/106/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813216631
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Matulayová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2016:3813216631.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred sudcom JUDr. Evou Matulayovou, PhD. v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti : T. P., nar. XX.XX.XXXX a T. P., nar. XX.XX.XXXX, obidve maloleté deti bytom u matky, v konaní obidve maloleté deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov : matky N. S. (predtým P.), nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Č.. XX, okres Partizánske, v zastúpení JUDr. Matej Valjent, advokát, so sídlom Partizánske, Jesenského 232, a otca P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. A. A. XXX/X, okres Prievidza, v zastúpení JUDr. Jana Bezáková, advokátka, so sídlom Prievidza, Bakalárska 6, o návrhu matky o úpravu styku rodiča s maloletými deťmi a návrhu otca o zverenie maloletých detí na striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 17P/45/2011-17 zo dňa 16.11.2011 v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti na maloleté deti, a to tak, že s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku maloleté deti T. P., nar. XX.XX.XXXX a T. P., nar. XX.XX.XXXX zveruje do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že matka maloletých detí je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od piatka párneho kalendárneho týždňa od 15:00 hod. do piatka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa do 15:00 hod. a otec maloletých detí je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od piatka nepárneho kalendárneho týždňa od 15:00 hod. do piatka nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do 15:00 hod. s tým, že otec maloletých detí je povinný v stanovenom čase maloleté deti prevziať a zároveň je povinný maloleté deti v stanovenom čase odovzdať do osobnej starostlivosti matky v mieste jej bydliska, pričom zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia spoločne.

II. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/69/2012-92 zo dňa 16.11.2012 v časti vyživovacej povinnosti na maloleté deti v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/23/2013-106 zo dňa 25.04.2013 a to tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je otec p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého T. P., nar. XX.XX.XXXX sumou 90,- € mesačne a na výživu maloletej T. P., nar. XX.XX.XXXX sumou 90,- € mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky najneskôr do 25. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 17P/45/2011- 17 zo dňa 16.11.2011 n e z m e n e n ý.

IV. Súd návrh matky na úpravu styku s maloletými deťmi z a m i e t a.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom matky maloletých detí podaným na Okresný súd Prievidza sa matka domáhala úpravy styku rodiča s maloletými deťmi. V návrhu uviedla, že manželstvo matky a otca maloletých detí bolo rozvedené dňa 16.11.2011 rozsudkom Okresného súdu Prievidza a maloletá dcéra T. P., nar. XX.XX.XXXX a maloletý syn T. P., nar. XX.XX.XXXX boli zverení na čas po rozvoде do výchovy matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu. Súd neupravoval styk otca s dieťaťom, ale ponechal ho na dohodu rodičov. Po rozvoде manželstva účastníkov sa odporca s maloletými deťmi pravidelne stretával vždy keď mu to umožňovali jeho pracovné povinnosti a životný štýl. Po nejakej dobe si matka našla partnera a otec s tým nesúhlasí. Nerešpektuje to, keď si niekde niečo naplánujú, jednoducho príde a vezme si maloleté deti, nedá sa s ním dohodnúť. Dňa 23. júla bola s maloletými deťmi aj s partnerom na výlete a po návrate otec vzal maloleté deti s tým, že oni sa nebudú stretávať s jej terajším partnerom. Maloletých jej odmieta odovzdať s tým, že oni nechcú byť s matkou. Maloleté deti otec vrátil matke do opatery až po týždni. Matka žiada o úpravu styku s maloletými deťmi, a to každý páry víkend v mesiaci od piatku od 18,00 hod. do nedele do 18,00 hod., počas prázdnin každé druhé vianočné prázdniny, veľkonočné prázdniny a jeden mesiac počas letných prázdnin podľa dohody s tým, že otec maloleté deti počas styku s nimi prevezme a odovzdá matke v mieste trvalého bydliska maloletých detí.

2. Otec maloletých detí návrhom podaným na Okresný súd Prievidza navrhol zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti o maloleté deti zmenou rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 17P/45/2011 - 17 zo dňa 16.11.2011 tak, že súd zverí maloleté deti T. P., nar. XX.XX.XXXX a T. P., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca P. P., nar. XX.XX.XXXX s tým, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi každý páry víkend v roku od piatku v čase od 17,00 hod. do nedele do 17,00 hod., počas vianočných a veľkonočných sviatkov, ako aj na Silvestra a Nový rok, ako aj všetkých školských prázdnin je matka oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi každý páry rok, okrem letných prázdnin, počas ktorých je matka oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi prvé dva týždne v mesiaci júl a prvé dva týždne v mesiaci august bežného kalendárneho roka, pričom je matka povinná prispievať na výživu maloletého T. P. sumou 30,- € a na výživu maloletej T. P. sumou 30,- €, vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred k rukám otca. V návrhu uviedol, že rodičia maloletých detí sa po rozvoде dohodli, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi neobmedzene. Túto dohodu obaja rodičia dodržiavali. Matka žiadnym spôsobom styku otca s deťmi nebránila. Naopak styk otca bol umožnený nad bežný rámec. Otec je s deťmi v styku takmer polovicu mesiaca. V čase keď má otec deti u seba býva u svojich rodičov, kde majú deti detskú izbu a vytvorené vhodné podmienky na bývanie. V priebehu roku 2012 sa u maloletých detí začali prejavovať zmeny správania. Deti začali byť ustráchané a plačlivé. Tieto zmeny sa prejavili najmä u maloletého Dominika, ktorý začal byť nesústredený, zhoršil sa mu prospech v škole a začal sa opakovanne sťažovať na bolesti hlavy. Deti nechcú ísť naspäť k matke a tvrdia, že majú strach u nej bývať a že sa boja jej priateľa. Preto sa otec detí snaží mať deti čo najčastejšie. Otec navštívil s maloletým Dominikom pediatra, ktorý odporučil psychologické vyšetrenie T.. Psychológ konštatoval u maloletého T. poruchu emócií a zároveň odporučil psychiatrické vyšetrenie. Prostredie, v ktorom bývajú maloleté deti u matky je pre deti nevyhovujúce. Navyše matka informovala deti, že z bytu v E. A. A., v ktorom bývajú sa budú sťahovať do O. do rodinného domu rodičov jej priateľa. Deti sa nikde sťahovať nechcú a domáhajú sa toho, aby bývali s otcom.

3. Uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 14P/42/2013 - 3 zo dňa 13.08.2013 konanie o návrhu matky o úpravu styku s maloletými deťmi zo dňa 29.07.2013 vedené pod sp. zn. 14P/42/2013 a konanie o návrhu otca na zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti o maloleté deti zo dňa 09.08.2013 vedené pod sp. zn. 14P/46/2013 súd spojil na spoločné konanie s tým, že konanie bude ďalej vedené pod sp. zn. 14P/42/2013. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.09.2013.

4. Otec sa k návrhu matky písomne vyjadril podaním zo dňa 22.08.2013, ktoré bolo súdu doručené dňa 26.08.2013 v ktorom uviedol, že s návrhom matky o úpravu styku nesúhlasí a žiada ho zamietnuť v celom rozsahu. Uviedol, že sa s maloletými deťmi doposiaľ stretával neobmedzene, a styk mu bol umožnený nad bežný rámec. Je v styku s deťmi viac ako polovicu mesiaca. Matka maloletých detí sa aj s deťmi odsťahovala do domu rodičov jej priateľa do O.. Obidve maloleté deti majú strach z priateľa matky, ktorý zostáva s nimi často sám z dôvodu viaczmennej pracovnej doby matky. Prostredie, v ktorom deti bývajú je nevyhovujúce. Poukázal na lekársku správu detskej psychiatričky z vyšetrenia maloletého T., z ktorej je zrejmé, že maloletý T. veľmi ťažko prežíva situáciu svojich rodičov a jeho zdraviu nebezpečné by mohlo byť dlhšie odlúčenie od otca a trávenie času s matkiným priateľom, ktorého sa veľmi bojí.

5. Uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 14P/42/2013 - 23 zo dňa 19.09.2013 súd preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Partizánske. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2013.

6. Uznesením Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1P/106/2013 - 27 zo dňa 28.10.2013 súd v konaní ustanovil maloletým deťom T. P., nar. XX.XX.XXXX a T. P., nar. XX.XX.XXXX opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2013.

7. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 13. júla 2016 v neprítomnosti matky a otca maloletých detí, za prítomnosti právnych zástupcov matky a otca, ako aj za prítomnosti kolízneho opatrovníka maloletých detí v súlade s ust. § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.

8. Súd vykonal dokazovanie obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1P/106/2013, ako aj pripojených spisov Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 17P/45/2011 a sp.zn. 4P/69/2012 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci :

9. Matka na pojednávaní pred tunajším súdom uviedla, že návrh podala preto, že má už dlhšie problémy s otcom maloletých detí čo sa týka styku otca s maloletým deťmi. Cez letné prázdniny, keď boli deti u otca, otec jej odmietol deti vrátiť. Týždeň sa nemohla dostať k deťom, bolo to v auguste 2013. Pracuje cez víkendy, ale má aj voľné víkendy. S návrhom otca o zmenu zverenia nesúhlasí, lebo s deťmi je od malinka. Otec sa s maloletým T. neučí, ona sa o maloletého stará. Keď požiada otca, aby sa s maloletým naučil angličtinu, lebo ona ju nevie, tak sa otec s maloletým neučí, maloletý potom nosí zlé známky, a to sa týka všetkých predmetov. V pondelok po víkende, keď príde maloletý od otca, je v škole nepripravený. Navrhuje upraviť styk otca s maloletými deťmi každý páry víkend v mesiaci od piatku od 18,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a počas prázdnin každé druhé vianočné prázdniny od 22.12. od 17,00 hod. do 06.01. do 17,00 hod. , počas veľkonočných prázdnin od veľkonočného piatku od 17,00 hod. do veľkonočného pondelku do 17,00 hod. a počas letných prázdnin od 01.07. od 17,00 hod. do 31.07. do 17,00 hod.

10. Otec na pojednávaní pred tunajším súdom uviedol, že matka nedodríava dohodnuté termíny kedy si príde pre deti a kedy bude mať deti. S maloletým T. sa učieva, chodí aj do školy za pani učiteľkou F.. S návrhom matky o úpravu styku nesúhlasí, je veľmi obmedzený a nesúhlasí ani s tým, keby matka tento styk rozšírila. Navrhol nariadiť znalecké dokazovanie.

11. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní pred tunajším súdom uviedla, že nezotrváva na návrhu o zmenu zverenia, vzhľadom k zmene okolností na strane účastníkov, s poukazom na časový odstup. Napriek tomu, že rodičia maloletých detí majú problém komunikovať v bežných veciach, čo sa týka starostlivosti o deti nie je medzi nimi problém. V čase tehotenstva matky nemal otec problém, aby mal maloleté deti niekoľko týždňov u seba, bol schopný zabezpečiť dovoz detí do školy, zo školy, čiže zásadne sa preukázalo, že realizácia striedavej osobnej starostlivosti by bola možná, za podmienok zotrvania detí v súčasných výchovných zariadeniach, ktoré navštevujú. Deti sú rovnako viazané na oboch rodičov. Má za to, že v takomto konaní ide v prvom rade o záujem maloletých detí. Pôvodný návrh otca bol o zmenu zverenia do jeho osobnej starostlivosti, s poukazom na záujem maloletých detí otec navrhol zmenu pôvodného návrhu, a to navrhuje zveriť deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vzhľadom na to navrhuje, aby súd rozhodol tak, že deti zverí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s tým, že prevzatie detí by prebiehalo u matky alebo v škole. Navrhla zmenu pôvodného návrhu a žiadala, aby súd takúto zmenu pripustil v znení: súd mení rozsudok Okresného súdu v Prievidzi, sp. zn. 17P/45/2011 - 17 zo dňa 16.11.2011 tak, že maloleté deti T. P., nar. XX.XX.XXXX a T. P., nar. XX.XX.XXXX zveruje do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že matka maloletých je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od piatku párneho kalendárneho týždňa od 15,00 hod. do piatka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa do 15,00 hod. a otec maloletých je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od piatku nepárneho kalendárneho týždňa od 15,00 hod. do piatka nasledujúceho kalendárneho týždňa do 15,00 hod. s tým, že otec je povinný maloleté deti v stanovenom čase prevziať a zároveň je povinný maloleté deti v stanovenom čase odovzdať do osobnej starostlivosti matky v mieste jej bydliska, zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa výživné neurčuje, resp. to ponecháva na uváženie súdu. Tunajší súd uznesením zmenu návrhu otca pripustil.

12. Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru detská psychológia, ktorý nech sa vyjadrí k návrhu matky a otca.

13. Uznesením Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1P/106/2013 - 46 zo dňa 17.01.2014 súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru : Psychológia, z odvetvia : Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Poradenská psychológia a ustanovil znalca PhDr. Martu Halašovu, PhD., na zodpovedanie otázok.

14. Zo záverov znaleckého posudku č. 6/2014 zo dňa 04.04.2014 vypracovaného znalcom PhDr. Martou Halašovou, PhD. súd zistil, že citová väzba obidvoch rodičov k maloletým deťom je pozitívna. Matka sa zameriava hlavne na formálnu stránku výchovy, napr. na školské výkony, na minimalizovanie problémov s maloletými v novom prostredí priateľovej rodiny. Zdá sa, že kvôli náročnosti životných úloh (trojrozmerné zamestnanie, nový partnerský vzťah a nové prostredie, konflikty s otcom detí, potratenie dieťaťa) matka venuje maloletým menej času ako by maloletá T. (zdanlivo bezproblémová)

potrebovala. Matka je dlhodobo stabilnou rodičovskou postavou, rešpektuje otca maloletých detí, čo je z psychologického hľadiska významný aspekt pozitívne ovplyvňujúci psychické zdravie maloletých detí. Otec vďaka svojim osobnostným kompetenciám a „mäkším“ výchovným postojom dokáže maloleté deti upokojiť, preladiť a zaujať. Jeho dešpekt k matkinmu partnerovi a stupňujúca sa kritickosť voči matke je destabilizujúcim faktorom vo vývine maloletých detí. Obidve deti majú k svojim rodičom pozitívny vzťah a rovnako vzťah oboch rodičov k obom deťom je pozitívny. Výchovne postupy rodičov boli dlhodobo kompatibilné, obaja dlhodobo vzájomne oceňovali rodičovské kompetencie druhého rodiča. Súčasný režim stretávania sa detí s otcom pripomína istý model striedavej starostlivosti (deti bývali u otca a jeho rodičov v čase, keď matka bola v práci, trávili s otcom víkendy). Striedavá starostlivosť oboch rodičov o maloleté deti sa po zohľadnení nevyhnutých potrieb a nárokov rodičov a maloletých detí v súčasnosti javí ako vhodná. Výchova maloletých detí T. a T. bez súrodenca by bola v neprospech oboch detí. Napriek tomu, že v súčasnosti vystupuje do popredia skôr súrodenecká rivalita, resp. potláčanie mladšej sestry starším bratom, obe deti majú vzájomne stabilný a blízky vzťah.

15. Uznesením Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1P/106/2013 - 158 zo dňa 06.08.2015 súd nariadil vo veci doplnenie znaleckého dokazovania, a to s ohľadom na zmenu pomerov na strane oboch rodičov.

16. Zo záverov Doplnku k znaleckého posudku č. 6/2014 zo dňa 10.05.2016 vypracovaného znalcom PhDr. Martou Halašovou, PhD. súd zistil, že matka maloletých detí sa vydala, s manželom majú ročnú dcéru a očakávajú narodenie druhého spoločného dieťaťa. Otec žije so svojou priateľkou, s ktorou majú 9 - mesačného syna. Maloleté deti žijú u matky, v rodine jej manžela, v rodinnom dome s manželovými rodičmi. Obe deti pravidelne cez víkendy navštevujú svojho otca. Otec je s nimi okrem toho v častom pravidelnom internetovom kontakte. U maloletej T. sa prejavilo narušenie osobnej aj rodinnej identity, necíti sa byť pevnou a dôležitou súčasťou vlastnej rodiny. Došlo k oslabeniu jej citovej istoty vo vzťahu s matku, emočné nasýtenie pravdepodobne nachádza viac u starých rodičov z otcovej strany a vo vzťahu k spoločenským zvieratám (psy u starých rodičov, túži mať konika). Za súčasnej situácie, keď sú rodičia maloletých detí antagonisticky naladení a komunikácia medzi nimi je nedostatočná, sa nezdá byť optimálnym riešením striedavá starostlivosť - hoci za predpokladu, že dôjde k zlepšeniu vzájomných vzťahov rodičov, je striedavá osobná starostlivosť vhodná. U obidvoch rodičov boli zistené vhodné osobnostné predpoklady pre výchovu maloletých detí, aj výchovné riziká. V skutočnom záujme maloletých detí by bola osobná starostlivosť iba jedného rodiča alebo striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov v prípade, že dôjde k zlepšeniu vzájomných vzťahov rodičov, k prijatiu zodpovednosti za rozpad vzťahu zo strany oboch rodičov, k zásadnému zlepšeniu vzájomnej komunikácie medzi rodičmi a podpora vzájomného citového vzťahu detí s druhým rodičom. Znalec zisťoval predstavu maloletých detí o tom, s ktorým rodičom by chceli deti bývať. Maloletý T. by si to chcel vyskúšať u otca alebo byť u obidvoch rodičov, chcel by, aby sa zmierili. Maloletá T. by chcela ísť bývať k otcovi a chodiť k mame, otcovo výchovné prostredie sčasti stotožňuje s prostredím jeho rodičov, svojich starých rodičov, u ktorých sa od útleho veku cíti byť prijímaná a v bezpečí. Maloleté deti nie sú výraznejšie naviazané na svoju matku alebo na svojho otca. Svojich rodičov berú ako rovnocenných. Maloleté deti, hlavne maloletý T. žije v strese aj v súčasnosti. Ich stresové prežívanie nespočíva len v neprimeraných výchovných prístupoch k deťom vo výchovnom prostredí matky, ako to uvádza otec. Na pomery v partnerstve matky si deti zvykli a matkinho manžela, jeho rodičov a hlavne ich malé spoločné dieťa (sestru) vnímajú vcelku pozitívne. Pozitívne vnímajú aj výchovné prostredie otca, jeho priateľku a ich spoločné dieťa (brata). Vzhľadom na vek maloletých detí znalec považuje za vhodnejší týždňový režim striedania v prípade striedavej osobnej starostlivosti. V súčasnosti deti žijú u svojej matky. Styk otca s maloletými deťmi sa realizuje cez víkendy. Deti sa domáhajú zmeny. T. si „chce vyskúšať“ ako by to bolo len u otca, alebo striedavo u oboch. Maloletá T. sa vyjadrila, že by chcela bývať s otcom a chodiť k mame.

17. Znalkyňa pred tunajším súdom uviedla, že zotráva na záveroch doplneného znaleckého posudku. Obaja rodičia majú vhodný výchovný potenciál pre výchovu svojich detí, obidvaja majú svoje obidve deti radi a je nesporné, že od znaleckého posudku spred dvoch rokov urobili na sebe kus práce. Hlavne u matky je evidentná snaha ďalej sa posúvať v zlepšovaní svojich osobných, výchovných rodičovských kompetencií, ale takto je to bežné v rodičovských pároch. Deti majú rovnako radi oboch svojich rodičov, chcú s nimi byť. Širšie výchovné prostredie otca je pre obe deti, hlavne pre maloletú T., známym priestorom prijatia a bezpečia. Obidve výchovné prostredia rodičov sú komplikované novými vzťahmi a deťmi, ktoré do týchto vzťahov prišli. Táto komplikácia však na druhej strane je veľkým obohatením sociálnym a citovým pre obe deti, dokonca čo sa týka otvoreného vyjadrenia vzťahov, je súrodenecký priestor pre obe deti psychologicky oveľa bezpečnejší ako priame a slobodné vyjadrenie citov k obidvom

rodičom. Znalec poukázal na vyjadrenie právnej zástupkyne otca v tom zmysle, že pokiaľ sú deti s otcom tri víkendy v mesiaci a rodičia tento stav považujú za dlhodobu fungujúci, nie je dôvod, prečo by nefungoval ďalej a ak je to tak, že funguje „pol na pol“, je to model striedavej osobnej starostlivosti. Ak je to tak z oboch strán, nič nebráni ani striedavej osobnej starostlivosti. Pokým je to tak, že je to „pol na pol“ a matka nesúhlasí, aby deti boli v striedavej osobnej starostlivosti, tak to je možno otázka predstavy naplnenia materstva, ale každopádne pri akejkoľvek forme starostlivosti je nutné, aby rodičia pracovali na sebe s odborníkom. Čo sa týka vyjadrenia predstavy maloletých detí a to, že maloletý T. by si to chcel vyskúšať u otca alebo byť u oboch rodičov a maloletá T. by chcela ísť bývať k otcovi, tak vyjadrenie tejto predstavy maloletých detí bolo ich spontánne vyjadrenie. Maloleté deti dobre vedia čo je to striedanie sa u rodičov. Deti u otca cítia väčšiu voľnosť a u rodičov otca bezpodmienečné prijatie, u matky cítia viac režim, tlak na povinnosti, čo je zase pochopiteľné, keďže cez bežný školský týždeň sa matka stará o ich prípravu na vyučovanie. Na otázku súdu, či by v prípade nariadenia striedavej osobnej starostlivosti nebolo pre deti zaťažujúce denné dochádzanie do školy 27 - 30 km tam a naspäť znalec uviedol, že vzdialenosť nie je problém, podstatná je vytvorená klíma medzi rodičom a deťmi. Deti môžu prežívať intenzívny stres aj 5 minút a môžu si užívať aj 3 hod. cestu. Podľa názoru znalca by dochádzanie detí nemalo mať vplyv na psychický a fyzický vývoj detí. Na otázku súdu, či v prípade nariadenia striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch je potrebné upravovať styk znalec uviedol, že zo skúseností má poznatky že počas striedavej osobnej starostlivosti, ak jeden z rodičov chce mať dohľad nad starostlivosťou druhého rodiča, robí to veľké problémy a tlak na deti ako i druhého rodiča. Na obsah návrhu právneho zástupcu otca o zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti znalec uviedol, že ide štandard.

18. Zo správy kolízneho opatrovníka maloletých detí - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 06.07.2016, ktorá bola súdu doručená dňa 08.07.2016 súd zistil, že matka maloletých detí, bytom O. Č. XX, je toho času na rodičovskej dovolenke. Poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 € mesačne a prídavok na tri deti 70,56 € mesačne. Spolu s maloletými T. a T., súčasným manželom U. S. a ich spoločnou dcérou X. S., nar. XX.XX.XXXX, naďalej býva v 4 - izbovom rodinnom dome patriacom rodičom priateľa. Matka maloletých uviedla, že situácia ohľadne stretávania sa otca s maloletými deťmi sa zlepšila, mierne sa zlepšila i komunikácia medzi rodičmi. Deti chodia na víkendy k otcovi, a to asi 3 x mesačne, počas týždňa sú skôr v telefonickom kontakte, otec deťom volá cca 2 - 3 krát týždenne. Otec maloletých P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. A. A. XXX/X, býva v 3 - izbovom byte spolu so svojou priateľkou a ich spoločným synom C. P., nar. XX.XX.XXXX. S maloletými deťmi sa pravidelne stretáva. Kolízny opatrovník odporúča upraviť styk otca s maloletými deťmi s prihliadnutím na potreby a denný režim maloletých detí.

19. Právny zástupca matky na pojednávaní pred tunajším súdom uviedol, že má vedomosť od matky, že sa otec rodičovskej terapie nemieni zúčastniť, pričom matka nemá problém sa terapie zúčastniť. Stanoviská matky sú také, aké boli prezentované na pojednávaní, s matkou bol minulý týždeň. Poukázal na rozdielne majetkové a zárobné pomery rodičov, keď matka je toho času na rodičovskej dovolenke s mesačným príjmom cca 280,- €. Matka sa vyjadrila, že sa mieni dlhodobo starať o všetky maloleté deti a byť na rodičovskej dovolenke. Zotrval na svojom stanovisku a navrhol, aby súd návrhu matky o úpravu styku otca s maloletými deťmi vyhovel. V prípade, ak by súd nariadil striedavú osobnú starostlivosť obidvoch rodičov o maloleté deti navrhol, aby súd zaviazal otca maloletých detí platiť výživné na každé dieťa sumou 90,- € mesačne so splatnosťou podľa doterajšej úpravy výživného, s poukazom na rozdielne majetkové a zárobné pomery matky a otca maloletých detí. Doplňiť dokazovanie nežiadal. Trovy konania si neuplatnil.

20. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní pred tunajším súdom ďalej uviedla, že závery znaleckého posudku nezodpovedajú aktuálnemu stavu, nespochybňuje odbornosť znalkyne, ale má pocit, že rodičia pri styku so znalkyňou prejavili útočenie vo vzťahu jeden k druhému, ktoré v skutočnosti také nie je. Čo sa týka styku maloletých detí rodičia sa pomerne slušnú dobu na tomto vedia dohodnúť. Styk sa realizuje nepravidelne podľa dohody rodičov. Niekedy sú deti týždeň u otca, potom dva u matky, matka súhlasí s častejším kontaktom. Ak by bol problém v komunikácii medzi rodičmi, takýto styk by nemohol byť realizovaný. Má za to, že striedavá osobná starostlivosť by mohla byť realizovaná. Otec pracuje na živnosť, vie si pracovnú dobu prispôbiť. Poukázala na to, že znalkyňa si neuvedomila, že účastníci nemali doteraz určený styk. Tento stav - neúpravy styku vyvoláva konflikt medzi rodičmi, pretože otec sa cíti vo svojom postavení neistý, nakoľko bol vždy odkázaný na rozhodnutia matky maloletých detí. Je potrebné, aby otec mal upravený styk s deťmi alebo je potrebné rozhodnúť tak, ako malé deti žiadajú. Je

toho názoru, že všetky podmienky na striedavú osobnú starostlivosť sú splnené. Otec má príjem 700,- až 800,- € mesačne s tým, že má náklady na inkaso, maloleté dieťa a platí odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne. Súhlasila s minimálnym výživným, ak by súd nariadil striedavú osobnú starostlivosť, pričom poukázala na náklady otca pri cestovaní detí. Uviedla, že obaja rodičia sú schopní vychovávať deti a obaja majú záujem ich vychovávať. Záujem o striedavú osobnú starostlivosť prejavili aj deti. Návrhy na doplnenie dokazovania nemala a trovy konania si vzhľadom na typ konania neuplatnila.

21. Kolízny opatrovník na pojednávaní pred tunajším súdom uviedol, že ich pracovníci boli svedkami i kooperácie rodičov, ale i neprijemného výstupu v máji 2016, na základe čoho kolízny opatrovník nie je 100 % presvedčený o komunikácii rodičov. Vyjadrenie detí rešpektujú. Poukázal na vyjadrenie maloletého T. pred znalkyňou, že by to len „chcel vyskúšať“, a teda maloletý o tom nie je presvedčený. Uviedol, že styk otca s deťmi funguje, problémy ktoré boli zo začiatku už nie sú. Je toho názoru, že momentálny stav deťom vyhovuje. So závermi znalkyne sa stotožnil, ako aj s jej vyjadreniami na pojednávaní. Má za to, že k dohode rodičov v zastúpení právnych zástupcov nedošlo, preto bolo by vhodné, aby sa k závažným otázkam rodičia vyjadrili osobne. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd nevykonal navrhovaný dôkaz zo strany kolízneho opatrovníka, a to výsluch otca a matky na pojednávaní za účelom zistenia ich aktuálneho stanoviska z dôvodu, že aktuálne stanovisko matky a otca má súd k dispozícii v doplnku k znaleckému posudku z mája 2016 a súčasne stanoviská rodičov boli prednesené ich právnymi zástupcami na pojednávaní. Návrhy na doplnenie dokazovania (okrem návrhu ktorému súd nevyhovel) kolízny opatrovník nemal, trovy konania si neuplatnil.

22. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len ako „zákon o rodine“), ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

23. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Podľa § 25 ods. 1 veta prvá zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo.

25. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úpravu styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze.

26. Podľa § 26 zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

27. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

28. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o

domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa § 62 ods. 6 zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

30. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

31. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

33. Podľa § 43 zákona o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

34. Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

35. Podľa článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou tohto dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

36. Po takto vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že návrh otca o zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov je dôvodný. Striedavá starostlivosť znamená, že dieťa žije striedavo s každým z rodičov v určitom pravidelnom časovom intervale, pričom kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky. Ak ju však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obom rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti. Striedavú starostlivosť nemožno chápať ako prostriedok na potrestanie druhého rodiča, ktorý sa o dieťa prevažne osobne sám staral (tzv. preferenčný rodič). Nemožno ani podporovať jej chápanie ako prostriedku na vyhýbanie sa plateniu výživného (prípade, keď súd pri zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti neurčí výživné bude skôr výnimkou) a ani ako spôsobu riešenia negatívneho postoja preferenčného rodiča k právu stretávania druhého rodiča. Na všetky tieto výchovné problémy treba hľadať riešenie, ktoré bude najviac v záujme dieťaťa. Preto aj v tomto prípade je prvoradou a základnou otázkou, ktorú si súd musel v dokazovaní stabilizovať, a to motív (dôvod), ktorý každého z rodičov vedie k jeho postojom k otázke striedavej starostlivosti. Z pozitívneho záväzku štátu pri ochrane rodinnoprávnych vzťahov vyplýva povinnosť súdu urobiť všetky kroky v záujme dieťaťa. Hmotnoprávnymi podmienkami pre nariadenie striedavej starostlivosti kumulatívne sú, ak: obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťaťa vychovávať, obidvaja rodičia majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, je to v záujme dieťaťa a budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Z uvedeného je zrejmé, že súd môže nariadiť striedavú starostlivosť aj vtedy, ak jeden z rodičov s jej určením nesúhlasí, hoci majú obaja záujem ju vykonávať. Ide o prípad, keď sa nariadi striedavá starostlivosť proti vôli tzv. preferenčného rodiča - teda rodiča, ktorý sa o dieťa doteraz prevažne staral a preto predpokladal, že dieťa bude zverené jemu. Názor preferenčného rodiča na striedavú starostlivosť v takomto prípade nie je sám o sebe relevantný. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu je vždy záujem dieťaťa.

Nemôže stačiť svojvoľné, účelové alebo nelogické odmietanie striedavej starostlivosti preferenčným rodičom, pretože takéto správanie je zneužívaním práva dieťa vychovávať, ktorého obsahom je aj právo na osobnú starostlivosť o dieťa. Súd nemôže, a to ani pri rešpektovaní práv dieťaťa - poskytnúť ochranu zneužívaniu práva na úkor niekoho iného. Dochádzalo by tak k diskriminácii rodičov, pričom ochrana pred diskrimináciou je ťažiskovým ustanovením, ktorým čl. 14 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podmieňuje výklad všetkých ostatných článkov Dohovoru. Súd musí vždy skúmať či bude striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov v záujme dieťaťa. Táto povinnosť súdu vyplýva z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, v zmysle ktorého musí byť záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. Ďalším hľadiskom pre ustanovenie striedavej osobnej starostlivosti je, že dieťa nebude vytrhávané opakovaním z prostredia školy alebo predškolského zariadenia a cyklicky umiestňované do iného prostredia. Preto súd po takto vykonanom dokazovaní a zhodnotení jeho záverov zveril maloleté deti T. P. a T. P. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v rozsahu podľa návrhu otca, nakoľko striedavá osobná starostlivosť je v najlepšom záujme maloletých detí a budú tak lepšie zaistené potreby maloletých. Súd pri rozhodovaní o zmene zverenia maloletých detí, keď podľa doterajšej úpravy boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 17P/45/2011 - 107 zo dňa 16.11.2011 vychádzal prioritne z názoru maloletých detí, ktoré sa počas znaleckého dokazovania jednoznačne vyjadrili, že by „ chceli bývať u otca alebo byť u obidvoch rodičov „ v súlade s ust. „§ 38 ods. 1 CMP, ktorý uvádza, že ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Podľa vyjadrenia znalkyne na pojednávaní pred tunajším súdom, vyjadrenie predstavy detí o tom u koho by chceli bývať, bolo ich spontánne vyjadrenie, pričom navádzanie detí treťou osobou znalkyňa vylúčila. V tejto súvislosti znalkyňa tiež uviedla, že „ deti dobre vedia, čo je striedanie sa u rodičov „. Znalkyňa sa taktiež vyjadrila, že v prípade nariadenia striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, by denné dochádzanie detí do školy z miesta bydliska otca do miesta školského vyučovania, ktoré predstavuje 27 - 30 km, nemalo mať vplyv na ich psychický a fyzický vývoj. Súd pri rozhodovaní o zmene zverenia maloletých detí zobral do úvahy tiež skutočnosť, že doposiaľ realizovaný styk otca s maloletými deťmi je v podstate model striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, nakoľko matka nebráni otcovi v styku s maloletými deťmi napriek tomu, že doposiaľ styk otca s maloletými deťmi súdnym rozhodnutím upravený nebol. Taktiež skutočnosť, že počas tehotenstva matky maloletých detí, otec mal maloleté deti niekoľko týždňov u seba, bol schopný zabezpečiť dovoz detí z bydliska otca do školy a zo školy, ktorá vzdialenosť predstavuje 27 - 30 km tam a späť. Podľa názoru súdu, tým otec preukázal svoju spôsobilosť vykonávať osobnú starostlivosť o deti. Zo záverov doplnku k znaleckému posudku vyplýva tiež skutočnosť, že maloleté deti si zvykli tak na pomery v partnerstve matky, na matkinho manžela, jeho rodičov a ich malé spoločné dieťa (sestru), ako aj pozitívne vnímajú výchovné prostredie otca, jeho priateľku a ich spoločné dieťa (brata). Z vyjadrenia právnych zástupcov matky a otca, ako aj kolízneho opatrovníka na pojednávaní pred tunajším súdom vyplynulo, že komunikácia medzi rodičmi sa zlepšila, deti chodia k otcovi na víkendy, otec sa s deťmi pravidelne stretáva a počas týždňa je s deťmi v telefonickom kontakte. Teda v konaní mal súd za preukázané, že čo sa týka maloletých detí, rodičia spolu dokážu komunikovať, čoho dôkazom je doposiaľ prebiehajúci styk otca s maloletými deťmi. Nesúhlas matky s návrhom otca o nariadenie striedavej osobnej starostlivosti potom súd vyhodnotil ako názor tzv. preferenčného rodiča, ktorý však sám osobe nie je relevantný, nakoľko prvoradým hľadiskom pri zmene zverenia maloletého dieťaťa je záujem maloletého dieťaťa v súlade s čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Súd mal za preukázané, že boli splnené všetky kumulatívne podmienky uvedené v ust. § 24 ods. 2 zákona o rodine pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, s poukazom na záver znalca vyjadrený v doplnku k znaleckému posudku, ktorý uviedol, že vzhľadom na vek maloletých detí je vhodný týždňový režim striedavej osobnej starostlivosti, súd návrhu otca na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov vyhovel.

37. Čo sa týka vyživovacej povinnosti k maloletým deťom počas striedavej osobnej starostlivosti, vzhľadom k okolnostiam prípadu, súd nezdieľa názor, že výživné nie je potrebné určovať. Zákon nechápe ako pravidlo, že sa výživné neurčí. Prípad, keď súd pri zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti neurčí výživné je skôr výnimkou. V tejto časti súd návrhu otca o neurčenie výživného počas striedavej osobnej starostlivosti nevyhovel. Vychádzal pri z rozdielnych zárobkových pomeroch otca a matky maloletých detí. Otec maloletých detí je samostatne zárobkovo činná osoba s mesačným príjmom 700,- až 800,- € a má okrem vyživovacej povinnosti k maloletému T. a maloletej T. vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi C. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorý sa narodil s partnerského vzťahu. Matka maloletých detí je na rodičovskej dovolenke, jej mesačný príjem pozostáva z rodičovského príspevku v sume 203,20 € mesačne a prídavku na deti v sume 70,56 € mesačne. Okrem vyživovacej povinnosti k maloletým

deťom T. a T., má vyživovaciu povinnosť k mal. X. S., nar. XX.XX.XXXX pochádzajúcej z manželstva s U. S.. Toho času je matka vo vysokom štádiu tehotenstva a čaká štvrté dieťa. Pri striedavej osobnej starostlivosti môže byť výživné zvýšené, resp. znížené. Pri určení výživného však musí súd vždy skúmať záujem maloletého dieťaťa. Naposledy rozhodol o úprave vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom Okresný súd v Prievidzi rozsudkom zo dňa 16.11.2012 sp. zn. 4P/69/2012 - 92 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoP/23/2013 - 106 zo dňa 25.04.2013, keď bola vyživovacia povinnosť otca k maloletému T. znížená zo sumy 170,- € mesačne na sumu 90,- € mesačne a k maloletej T. zo sumy 130,- € mesačne na sumu 60,- € mesačne. Pri rozhodovaní prvostupňový aj odvolací súd vychádzal z vtedajšieho príjmu matky zo zamestnania v sume 385,19 € netto a príjmu otca v sume 185,- € ako dávky v nezamestnanosti. Došlo teda k zmene zárobných pomerov rodičov maloletých detí. U matky došlo k zníženiu zárobných pomerov, nakoľko v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti mala matka príjem zo zamestnania v sume 385,19 € a v súčasnosti je matka na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok spolu s rodinnými prídavkami v sume 273,76 €. U otca maloletých detí došlo k zvýšeniu zárobných pomerov, nakoľko v čase poslednej úpravy výživného bol otec nezamestnaný a poberal dávku v nezamestnanosti v sume 185,- € mesačne, a v súčasnosti je otec samostatne zárobkovo činná osoba s mesačným príjmom v sume 700,- až 800,- €. Súd mal v konaní za preukázané, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti k maloletým deťom došlo k zmene pomerov tak na strane matky, ako aj na strane otca, ale aj na strane maloletej T., ktoré odôvodňujú zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na ňu. Maloletá T., nar. XX.XX.XXXX v čase poslednej úpravy výživného mala tri roky a navštevovala materskú školu, pričom v súčasnosti má maloletá T. 7 rokov a je žiačkou základnej školy, s čím súvisia zvýšené náklady na zakúpenie školských potrieb, poplatkov súvisiacich s návštevou školských a mimoškolských aktivít, stravovaním maloletej v škole a pod. Maloletý T., nar. XX.XX.XXXX bol v čase poslednej úpravy výživného žiakom 2. ročníka základnej školy, pričom aktuálne v júni 2016 ukončil 5. ročník základnej školy. Po takto vykonanom dokazovaní mal súd za preukázané, že počas striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, zmena pomerov odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej T.. Súd preto zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej T. z doterajších 60,- € mesačne na sumu 90,- € mesačne, čím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza p. zn. 4P/69/2012 - 92 zo dňa 16.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 CoP/23/2013 - 103 zo dňa 25.04.2013. Vyživovaciu povinnosť otca k maloletému T., naposledy určenú citovanými rozsudkami prvostupňového a odvolacieho súdu ponechal súd nezmenenú, a to v sume 90,- € mesačne. Súd tak vyhovel návrhu právneho zástupcu matky, ktorý v prípade zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov navrhoval určenie vyživovacej povinnosti otca na obidve deti na každé po 90,- € mesačne, odôvodňujúc to rozdielnymi zárobnými pomermi matky a otca maloletých detí.

38. Súd návrh matky o úpravu styku otca s maloletými deťmi zamietol, nakoľko vzhľadom k rozhodnutiu o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, považoval súd návrh matky za nedôvodný. Taktiež s poukazom na vyjadrenie znalca, ktorý na pojednávaní pred tunajším súdom uviedol, že úprava styku rodiča počas nariadenia striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov robí veľké problémy a vyvíja tlak na deti, ako i na druhého rodiča, súd dospel k záveru že je potrebné návrh matky na úpravu styku otca k maloletým deťom zamietnuť.

39. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

40. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko náhrada trov konania účastníkovi je v mimosporových konaniach zásadne vylúčená.

Poučenie:

Poučenie o prípustnosti odvolania podľa § 355 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilneho sporového poriadku (ďalej len CSP)

Proti § 355 ods. 1 CSP proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

Podľa § 356 CSP odvolanie nie je prípustné proti rozsudku a) vydanému na základe uznania nároku alebo vzdania sa nároku okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia b) pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 362 ods. 1 veta prvá CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (t. j. na Okresnom súde Partizánske).

Podľa § 362 ods. 2 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (t.j. na Krajskom súde v Trenčíne).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 367 ods. 1 CSP ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Poučenie o prípustnosti d o v o l a n i a podľa § 419 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilneho sporového poriadku (ďalej len CSP)

Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k poručeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods.2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 422 ods. 1 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Podľa § 423 CSP dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 425 CSP dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77.

Podľa § 427 ods. 1,2 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 431 ods. 1,2 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 432 ods. 1,2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred dovolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a doplniť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Podľa § 444 ods. 1,2,3 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté. Právne vzťahy niekoho iného než strany nie sú odložením právoplatnosti podľa odseku